

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ซึ่งในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ผล ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีสุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

3.1.1.1 ประชากร

กลุ่มประชากรประกอบด้วยครูผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 105 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรของครูผู้สอนอิสลามศึกษาจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากรครูผู้สอนอิสลามศึกษา (คน)
ตากใบ	23
สุไหงปาดี	26
สุไหงโก-ลก	13
แว้ง	28
สุคีริน	15
รวม	105

ที่มา : จำนวนครูผู้สอนอิสลามศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

พ.ศ. 2550.

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้สอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 86 คนจากการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan

ตาราง 2 ตารางการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
10	10	150	108	460	210	2,200	327
15	14	160	113	480	214	2,400	331
20	19	170	118	500	217	2,600	335
25	24	180	123	550	226	2,800	338
30	28	190	127	600	234	3,000	341
35	32	200	132	650	242	3,500	346
40	36	210	136	700	248	4,000	351
45	40	220	140	750	254	4,500	354
50	44	230	144	800	260	5,000	357
55	48	240	148	850	265	6,000	361
60	52	250	152	900	269	7,000	364
65	56	260	155	950	274	8,000	367
70	59	270	159	1,000	278	9,000	368
75	63	280	162	1,100	285	10,000	370
80	66	290	165	1,200	291	15,000	375
85	70	300	169	1,300	297	20,000	377
90	73	320	175	1,400	302	30,000	379
95	76	340	181	1,500	306	40,000	380
100	80	360	186	1,600	310	50,000	381

ตาราง 2 (ต่อ)

จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
110	86	380	191	1,700	313	75,000	382
120	92	400	196	1,800	317	100,000	384
130	97	420	201	1,900	320		
140	103	440	205	2,000	322		

ที่มา: Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan. Educational and Psychological

Measurement, 1970: 608-609 อ้างถึงในการสุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย, 2550 :ระบบออนไลน์

3.1.1.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอด้วยการเทียบสัดส่วนจากขนาดประชากร เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กระจายและคัดเลือกด้วยการจับฉลาก ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากรครูผู้สอนอิสลาม ศึกษา (คน)	กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนอิสลาม ศึกษา (คน)
ตากใบ	23	19
สุไหงปาดี	26	22
สุไหงโก-ลก	13	10
แว้ง	28	23
สุคีริน	15	12
รวม	105	86

3.1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 5 คน

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1.1 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อนำไปใช้กับผู้บริหารของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน สัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

3.3.1.2 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 เพื่อนำไปใช้กับครูผู้สอนอิสลามศึกษาทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยดัดแปลงจาก ถนอม แสงบุญ (2548:142-

148) ไพโรจน์ ดวงสุตา (2530:125-129) สุนทร มุสิกรังสี (2535:19-33) อามีเนาะ มามู(2543:166-177)

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูอิสลามศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสามัญ วุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู วุฒิทางการศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับรายการพฤติกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษาที่ทำการสอบถาม จำนวน 5 ด้าน อันได้แก่

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้ คือ

3.3.2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์

ก. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์

ข. จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ค. นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงข้อคำถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ง. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

จ. นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำออกมาใช้กับประชากร

3.3.2.2 การสร้างแบบสอบถาม

ก. ศึกษาเอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ สอนทั่วไป การสอนอิสลามศึกษา หลักการสังเกตการณ์สอน และปัญหาการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาของผู้วิจัยท่านอื่นๆ มาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

ข. กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนอิสลามศึกษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ค. สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนฉบับร่างให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ ต้องการทราบเกี่ยวกับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนอิสลามศึกษา

ง. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยกำหนดให้ คะแนนจากการพิจารณาดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้ มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

จ. นำแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไป ทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 30 คน

ฉ. นำแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ทดลองใช้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลปรากฏว่าแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96

ช. นำแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพความเชื่อมั่นแล้วไป ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนด สำหรับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 มีจำนวน 86 คน ตอบแบบสอบถามและส่งคืนมา จำนวน 86 คน คิดเป็น ร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยดังนี้

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นปัญหาตามรายด้านทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนแล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปราย

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสามัญ วุฒิทางศึกษาวิชาชีพครู วุฒิทาง

ศึกษาอิสลามศึกษา และประสบการณ์ในการสอนอิสลามศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาจำนวนค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 วิเคราะห์โดย

1. หาค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ตามรายการพฤติกรรมที่กำหนดไว้
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดความกระจายของข้อมูล ของพฤติกรรมเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในแต่ละข้อและแต่ละด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าพฤติกรรมในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด คือ 1,2,3,4 และ 5 และเรียงลำดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติมาก

ระดับ 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติมากที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best อ้างถึงใน สมศักดิ์ เรืองสุวรรณและวีรดา ชูสิทธิกราน, 2545 : ระบบออนไลน์) โดยแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ แต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

1.00–1.49 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.50–2.49 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย

2.50–3.49 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

3.50–4.49 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

4.50–5.00 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านเพศที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านช่วงอายุที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิการศึกษาสามัญที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิทางการศึกษาวิชาชีพครู โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านวุฒิการศึกษาอิสลามศึกษาที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในด้านประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
4. ค่าการทดสอบที (t- test)
5. ค่าการทดสอบเอฟ (F-test)